

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง "แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน" นั้น ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการวิจัยเอกสาร (Document Research) ที่เกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน และการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ในกลุ่มผู้ผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการดำเนินนโยบายการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน

3.1 แหล่งข้อมูล

สำหรับแหล่งข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แยกออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) แหล่งข้อมูลเอกสาร

ได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน ทั้งเอกสารกฎหมาย คำสั่ง นโยบายของรัฐ เอกสารงานวิจัยและงานสัมมนาทางวิชาการ รวมทั้งสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยเรื่อง "แนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน"

1.1 เอกสารมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 4 พ.ย. 2546

1.2 เอกสารมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 21 พ.ย. 2546

1.3 เอกสารมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 15 ม.ค. 2547

1.4 เอกสารมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 17 ธ.ค. 2547

1.5 เอกสารสรุปผลการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่อง "ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้"

- 1.6 เอกสารเรื่องการใช้สื่อของรัฐเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและครอบครัว
- 1.7 รายงานการศึกษาเรื่องสื่อมวลชนเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ฉบับที่ 1-4
- 1.8 เอกสารระเบียบข้อบังคับของคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ (กบว.)
- 1.9 เอกสารแผนพัฒนาสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคม เพื่อการพัฒนาคนและสังคม พ.ศ.2542-2551
- 1.10 นโยบายเยาวชนแห่งชาติและแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว (พ.ศ. 2545-2554)
- 1.12 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกองทุนส่งเสริมการผลิตสื่อสำหรับเด็ก พ.ศ. 2540

2) แหล่งข้อมูลที่เป็นตัวบุคคล

ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวบุคคลที่จะให้สัมภาษณ์ จากผู้ที่สามารถจะทำหน้าที่ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) ซึ่งเป็นนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน โดยจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน โดยมีรายละเอียดผู้ให้สัมภาษณ์ 14 ท่าน ดังต่อไปนี้

2.1 คุณจิรพัฒน์ อุดมผล

- รองประธานบริษัทเรียลเน็ท โซลูชั่น จำกัด ผู้ผลิตรายการ "คิดได้คิดดี"
- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ทุกวันอาทิตย์ เวลา 7.00 – 7.25 น.
- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2548

2.2 คุณสโรชนี ไชยภัทรานันท์

- ผู้ควบคุมการผลิตรายการ "สมอลทอล์ค"
- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ทุกวันเสาร์และอาทิตย์ เวลา 19.00 19.30 น.

- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2548

2.3 คุณทศพล ศิริวิวัฒน์

- ผู้ควบคุมการผลิตรายการ “แดดฟ้าทำทดลอง”
- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทุกวันอังคาร เวลา 17.00 น.
- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2548

2.4 คุณจักรินทร์ อัมภรณ์

- ผู้ควบคุมการผลิตรายการ “คุณธรรม 48”
- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ทุกวันอังคาร เวลา 7.25 – 7.50 น.
- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ วันที่ 14 กรกฎาคม 2548

2.5 คุณสุพิทย์ รัตติสุนทรไชติ

- หัวหน้าผู้ควบคุมการผลิตรายการโทรทัศน์ (Head Producer) บางกอกการละคอน -
- บริษัท บีอีซี-เทโร เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน)
- รายการดาวอัจฉริยะออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกวันพุธ เวลา 16.30 น.
- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2548

2.6 คุณมณฑินี วัฒนาวงศ์

- ผู้ควบคุมการผลิตรายการ “แค่อายากจะรู้”
- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ทุกวันเสาร์ เวลา 9.30 – 10.30 น.
- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2548

2.7 คุณวิวัฒน์ วงศ์ภัทรฐิติ

- พิธีกรและผู้ผลิตรายการ “ซูปเปอร์จิ๋ว”
- ออกอากาศทางโมเดิร์นไนน์ทีวี (ช่อง 9 อ.ส.ม.ท.) ทุกวันอาทิตย์ เวลา 7.00 น.
- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2548

2.8 คุณวรินทร์เนตร ศรีโชติชำนาญ

- ผู้ควบคุมการผลิตรายการ “ขบวนการนักอ่าน”
- ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ทุกวันพฤหัสบดี

เวลา 17.30 น.

- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2548

2.9 อาจารย์เตือนใจ ศรีมารุต

- ผู้ควบคุมการผลิตรายการ “โลกใบจิ๋ว”

- ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ทุกวันจันทร์

เวลา 17.00น.

- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2548

2.10 คุณนิรมล เมธีสุวรรณกุล

- พิธีกรและผู้ควบคุมการผลิตรายการ “ทุ่งแสงตะวัน”

- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกวันเสาร์ เวลา 7.00 น.

- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2548

2.11 คุณธงชัย ชัยเสวีกุล

- กรรมการผู้จัดการบริษัทบีบีทีวี โปรดักชั่น จำกัด ผู้ควบคุมการผลิตรายการ “พ่อครัว ตัวน้อย”

- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทุกวันจันทร์ และ อังคาร เวลา 16.30 น.

- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2548

2.12 คุณเกียรติสุดา ภิรมย์

- ผู้ควบคุมการผลิตรายการ “เจ้าขุนทอง”

- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ทุกวันพุธ-ศุกร์ เวลา 16.30 น.

- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2548

2.13 อาจารย์พรจันทร์ จันทะวิมล

- ผู้อำนวยการรายการ “บ้านเด็กดี”

- ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 ทุกวันอังคาร เวลา 17.00น.

- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2548

2.14 คุณธีรพันธ์ นาคทอง

- ผู้ช่วยผู้ควบคุมการผลิตรายการ “น่ารักน่ารู้ สเปเชียล”

- ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 7.00 น.
- สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2548

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลประเภทต่างๆ มีวิธีการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร เช่น เอกสารกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ บทความ หนังสือ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยเก็บรวบรวมจากห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ และหอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เด็ก ศูนย์ข้อมูลไทยรัฐ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) อินเทอร์เน็ต งานสัมมนาต่างๆ และจาก แหล่งข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) แหล่งข้อมูลกลุ่มผู้ผลิตรายการ โทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชนดังรายชื่อที่ระบุไว้ข้างต้น โดยทำการนัดหมายเป็นรายบุคคล และได้ทำการสัมภาษณ์ที่สำนักงานบริษัทของผู้ผลิตแต่ละคน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ได้จำแนกออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. เป็นการวิเคราะห์โดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสารโดยแบ่งแยกนโยบายและวิธีการในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนออกเป็น 3 แนวทางคือ

1. การส่งเสริมด้านการจัดหาเวลาและช่องทางในการออกอากาศให้รายการ โทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน
2. การส่งเสริมด้านเงินทุนในการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน
3. การส่งเสริมด้านการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กและเยาวชน

2. เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับศักยภาพของแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน

3.4 การนำเสนอข้อมูล

สำหรับการนำเสนอข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา จะนำเสนอในรูปแบบของการบรรยายและการพรรณานำเสนอ (Description) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยออกมาได้ 2 ข้อ โดยเรียงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษานโยบายและวิธีการที่ภาครัฐกำหนดเป็นแนวทางเพื่อการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน
2. เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ของภาครัฐในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน

โดยผลจากการศึกษานโยบายและวิธีการที่ภาครัฐกำหนดเป็นแนวทางในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนจะนำเสนอในบทที่ 4 และผลจากการวิเคราะห์ศักยภาพแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ของภาครัฐในการส่งเสริมรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนจะนำเสนอในบทที่ 5 และในบทที่ 6 จะเป็นการสรุปผลวิเคราะห์ อภิปรายผล ข้อจำกัดในการวิจัย และการเสนอแนะประเด็นเพื่อการวิจัยในอนาคต